SPRAWDZIAN · WOS

Sprawdzian ze społeczeństw i socjalizacji

Grupa A

WOS: socjalizacja, normy i kontrola społeczna, typy społeczeństw

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 25

10 zadań, 25 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Pojęcie „habitus" (P. Bourdieu) oznacza

Ⓐ kwalifikacje zawodowe potwierdzone dyplomem i zdobyte w toku formalnej edukacji
Ⓑ zasady prawne regulujące zachowanie jednostek w instytucjach publicznych
Ⓒ oficjalny strój w miejscu pracy, sygnalizujący przynależność do grupy zawodowej
Ⓓ zinternalizowane dyspozycje, nawyki i smak wynikające z pozycji społecznej

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Labeling theory (teoria etykietowania) głosi, że

Ⓐ naznaczenie osoby jako „dewianta" wzmacnia dewiacyjne zachowania (samospełniająca się przepowiednia)
Ⓑ etykiety na produktach wpływają na zachowania konsumentów i ich decyzje zakupowe w sklepach
Ⓒ policja skutecznie zapobiega przestępczości dzięki surowym karom, stałym patrolom i monitoringowi
Ⓓ każdy człowiek jest z natury dewiantem, a normy społeczne jedynie tłumią te skłonności

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–4 pkt)

Dopasuj teorię dewiacji społecznej do jej twórcy lub kluczowego twierdzenia.

1. Teoria naznaczania (labeling theory)	…	A. zachowanie dewiacyjne jest wyuczone w interakcjach z osobami praktykującymi i uzasadniającymi takie zachowanie
2. Teoria napięcia (strain theory — Merton)	…	B. dewiacja wynika z napięcia między kulturowymi celami a dostępnymi środkami ich realizacji (anomia Mertona)
3. Teoria zróżnicowanych powiązań (Sutherland)	…	C. dewiacja pojawia się, gdy słabną więzi społeczne (attachment, commitment, involvement, belief) łączące jednostkę ze społeczeństwem
4. Teoria kontroli społecznej (Hirschi)	…	D. jednostka staje się dewiantem, gdy inni skutecznie przypisują jej etykietę dewianta — co kształtuje jej dalsze zachowanie

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj typ społeczeństwa do dominującego sektora gospodarki.

1. Społeczeństwo informacyjne	…	A. Przemysł
2. Społeczeństwo industrialne	…	B. Technologie informacyjne i wiedza
3. Społeczeństwo agrarne	…	C. Rolnictwo
4. Społeczeństwo postindustrialne	…	D. Usługi

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–3 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Proces socjalizacji przebiega z udziałem różnych instytucji zwanych agendami (czynnikami) socjalizacji. Najważniejszą agendą socjalizacji pierwotnej jest (1) _____, w której dziecko przyswaja pierwsze normy i wartości. W okresie szkolnym istotną rolę zaczyna odgrywać (2) _____, ucząca formalnych zasad funkcjonowania w większej zbiorowości. Ważną agendą socjalizacji wtórnej w okresie dorastania jest także (3) _____, dostarczająca wzorów zachowań akceptowanych przez rówieśników.

(1) grupa rówieśnicza / rodzina / szkoła
(2) praca zawodowa / szkoła / rodzina
(3) grupa rówieśnicza / administracja publiczna / instytucja totalna

Zadanie 6. (0–3 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

W socjologii Ervinga Goffmana życie społeczne jest metaforycznie porównywane do (1) _____. Każda jednostka odgrywa różne role w zależności od publiczności i sytuacji. Goffman wprowadził pojęcie (2) _____, czyli świadomego kontrolowania obrazu siebie, jaki tworzą sobie inni. Pojęcie (3) _____ oznacza negatywny atrybut, który degraduje jednostkę w oczach innych i ogranicza jej możliwości społeczne.

(1) laboratorium / szachownicy / teatru
(2) zarządzania wrażeniem (impression management) / internalizacji norm / socjalizacji wtórnej
(3) habitusu / stygmatu / kapitału symbolicznego

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega zjawisko resocjalizacji. Podaj przykład instytucji, w której proces ten jest realizowany.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega socjalizacja w instytucji totalnej, i podaj jeden przykład takiej instytucji.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

Wyjaśnij różnicę między stereotypem, uprzedzeniem i dyskryminacją.

Zadanie 10. (0–3 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega zjawisko anomii społecznej w koncepcji Emila Durkheima. Podaj jeden przykład sytuacji społecznej, w której zjawisko to może się nasilać.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/wos/spoleczenstwa-i-socjalizacja